

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI ÎN PERIOADA 2007 – 2013

COMUNA MĂURENI JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN - 2006 -

I. Prezentarea planului

Principiile de bază care au stat la baza elaborării acestei strategii au fost următoarele: *principiul cunoașterii trăsăturilor locale*. Strategia a fost elaborată de specialiști, care cunosc foarte bine realitățile din această comună.

- *principiul parteneriatului*. A existat o colaborare între specialiștii și autoritățile locale.
- *principiul realității*. Acest plan strategic prezintă potențialul, stadiul de dezvoltare și baza de la care se pleacă în cadrul proceselor dezvoltării durabile
- *principiul continuității și sustenabilității*. Strategia va fi îmbunătățită continuu și după adoptarea acestuia de către primărie.
- *principiul armonizării* cu obiectivele de dezvoltare existente la nivelul Uniunii Europene.

Interesul pentru acest tip de activitate a fost dat de faptul că aplicarea strategiei de dezvoltare regională și rurală va conduce la reducerea disparităților din cadrul spațiului rural, la pregătirea României pentru integrare europeană și participarea la propunerile de asistență a U.E.

Utilitatea elaborării planurilor de dezvoltare strategică este susținută de argumente, care în esență vizează:

- utilizarea resurselor umane și logistice existente - elaborarea unui plan strategic de dezvoltare locală contribuie, pe termen mediu și lung, la gestionarea mai eficientă a resurselor locale (resurse umane, financiare, logistice etc.), permițând mobilizarea la cote superioare a acestor resurse în vederea atingerii obiectivelor propuse în cadrul planurilor de dezvoltare;
- existența unui plan de dezvoltare creează / facilitează obținerea resurselor financiare care să susțină procesele de dezvoltare la nivel local. Planul strategic clarifică pentru toți factorii implicați în programele de ajustare sau dezvoltare socială care sunt obiectivele urmărite de autoritățile locale pe termen mediu și lung, rolul strategiei de dezvoltare fiind acela de-a modifica optica elaborării unor strategii conjuncturale prin care se urmărește elaborarea „strategiilor de

supraviețuire imediată” (satisfacerea unor nevoi imediate). Această perspectivă imediată trebuie înlocuită cu perspectiva dezvoltării strategice.

Scopul acestei lucrări este aceea de a face o diagnoză a spațiului rural la nivelul comunei, în vederea identificării principalelor probleme cu care se confruntă aceste comunități, precum și definirea unei strategii de dezvoltare rurală. Diagnoza acestui spațiu a fost realizată pe mai multe nivele:

- nivel statistic;
- evaluarea activității administrației publice locale;

În cele ce urmează considerăm ca fiind importantă prezentarea atât a strategiei de dezvoltare regională (Cartea Verde a Dezvoltării Regionale) cât și cea rurală (Cartea Verde Dezvoltării Rurale) pentru a observa în ce măsură prezentul proiect de dezvoltare se integrează în principiile stabilite în cadrul acestor strategii naționale, care au fost elaborate în concordanță cu reglementările Uniunii Europene. Un alt document important care a stat la baza elaborării prezentei lucrări a fost și „Planul de dezvoltare regională – Regiunea 5 -Vest”. La realizarea prezentei strategii de dezvoltare am beneficiat de sprijinul și colaborarea autorităților locale.

II. Dezvoltarea regională

II.1. Cadrul general

Dezvoltarea spațială și dezvoltarea regională face actualmente obiectul unor dezbateri (în sensul coordonării rezultatelor lor), în cadrul multor forumuri internaționale de specialitate. Legătura dintre abordările lor ar putea să coreleze direcțiile de dezvoltare regională pe baza concluziilor din analizele teritoriale/spațiale.

După 1990, spațiul european se află într-o perioadă de transformări determinate atât de schimbările globale geo-politice cât și de restructurări interne, în plan socio-economic.

Contextul general menționat ca și evoluții posibile în secolul XXI sunt prezente în două documente importante: “Agenda 2000” și “Planul de Dezvoltare Spațială în Europa” (ESDP) pregătite de Comisia Europeană și respectiv, de Consiliul Miniștrilor responsabili cu Amenajarea Teritoriului.

Ultimul document menționat formulează obiectivele strategice ale unei dezvoltări echilibrate și durabile ale spațiului european:

- Coeziunea economică și socială;
- Conservarea patrimoniului natural și cultural;
- Competitivitate echilibrată a teritoriului european.
- Proiectele și programele de dezvoltare spațială a teritoriului comunitar trebuie să aibă în vedere:
- Dezvoltare unui sistem urban policentric și echilibrat și instituirea de relații noi între mediul urban și mediul rural;
- Asigurarea unei accesibilități egale la rețelele de infrastructură și informaționale;
- Dezvoltare durabilă, gestiunea prudentă și prezervarea patrimoniului natural și cultural.

Procesul de implementare a politicilor de dezvoltare regională, a fost inițiat în 1997 prin aprobarea de către Guvernul României a Cartei Verzi a Dezvoltării Regionale în România și continuat până în prezent, prin construcția cadrului instituțional și a suportului legislativ necesar. Politica de dezvoltare regională ca parte integrantă a procesului general de reformă și a procesului de aderare la Uniunea Europeană, este necesar să asigure faptul că programele de dezvoltare regională promovate de Guvernul României și de fiecare regiune în parte vor permite realizarea unei dezvoltări echilibrate în sensul reducerii disparităților existente și a promovării coeziunii economice și sociale.

Legea nr. 315 din 2004, privind dezvoltarea regională în România, stabilește cadrul instituțional, obiectivele, competențele și instrumentele specifice politicii de dezvoltare regională din țara noastră.

Cadrul Instituțional. Teritoriul României este împărțit în 8 regiuni, reprezentând arii care corespund unor grupuri de județe, fără a fi însă unități teritorial – administrative, formate în urma liberei lor asocieri și bazate pe o înțelegere semnată de reprezentanții Consiliilor Județene respective. Aceste 8 regiuni constituie cadrul de implementare și de evaluare a politicii de dezvoltare regională.

Cele 8 regiuni de dezvoltare sunt următoarele:

Regiunea de dezvoltare	Județele componente ale regiunii	% din total populație românia (CNS, 1998)
1 – NORD EST	Bacău, Botoșani, Iași, Suceava, Vaslui	16,8
2 – SUD EST	Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea	13,0

3 – SUD MUNTENIA	Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman	15,5
4 – SUD VEST OLTENIA	Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea	10,7
5 – VEST	Arad, Caraș – Severin, Hunedoara, Timiș	9,2
6 - NORD VEST	Bihor, Bistrița – Năsăud, Cluj, Maramureș, Sălaj, Satu Mare	12,8
7 – CENTRU	Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Sibiu, Mureș	11,8
8 – BUCUREȘTI ILFOV	București, Ilfov	10,2

Organe de decizie:

La nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare se constituie Consiliul pentru Dezvoltare Regională, alcătuit din reprezentanții autorităților județene și locale din fiecare județ component.

La nivel național se constituie Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională, compus din reprezentanții Guvernului și ai regiunilor de dezvoltare, la paritate, sub președinția Primului Ministru.

Organe executive:

La nivelul fiecărei regiuni se constituie o Agenție pentru Dezvoltare Regională, ca organism neguvernamental, cu personalitate juridică.

La nivel național se constituie Agenția Națională pentru Dezvoltare Regională, ca organism de specialitate al administrației publice centrale, aflat în subordinea Guvernului.

Instrumente financiare

La nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare se constituie Fondul pentru Dezvoltare Regională, gestionat de Agenția pentru Dezvoltare Regională.

La nivel național se constituie Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, gestionat de Agenția Națională pentru Dezvoltare Regională.

În ultimii doi ani, România a făcut pași importanți în ceea ce privește adoptarea unei structuri instituționale capabile să elaboreze și să implementeze politica de dezvoltare regională. Actualmente, cea mai importantă sarcină pe care o au de rezolvat

autoritățile române este de a identifica particularitățile și necesitățile proprii, aceasta fiind oricum inclusă în procesul general al reformei și al celui de pre-aderare la UE, care definesc în amănunțime principalele aspecte ale reformei.

Politica de dezvoltare regională este abordată în acord cu principiul parteneriatului, aflat la baza structurii instituționale și va fi pus în practică prin programe care trebuie să răspundă necesităților existente la nivelul regiunilor. De asemenea, această politică va fi în concordanță cu principiul aditivității și consistent cu politicile naționale sectoriale ale ministerelor, care la rândul lor trebuie să ia în seamă necesitățile regionale. În cele din urmă, politica de dezvoltare regională va fi concentrată pe arii / domenii prioritare pentru aspecte și priorități care constituie principalele probleme pentru dezvoltarea fiecăreia dintre regiunile României și a țării în ansamblul său.

Obiectivele politicii de dezvoltare regională promovate prin Conceptul Dezvoltării Regionale adoptat de CNDR (Consiliul Național de Dezvoltare Regională) în luna martie 1999 sunt următoarele:

- Diminuarea dezechilibrelor regionale existente, stimularea dezvoltării echilibrate, revitalizarea zonelor defavorizate;
- Preîntâmpinarea producerii de noi dezechilibre;
- Corelarea politicilor de dezvoltare regională cu politicile sectoriale guvernamentale de dezvoltare;
- Stimularea cooperării inter-regionale interne și internaționale care contribuie la dezvoltarea economică.

Principiile strategice ale dezvoltării regionale urmăresc în principal următoarele coordonate:

La nivel național

- Promovarea mecanismelor economiei de piață în toate regiunile țării în vederea îmbunătățirii competitivității și realizării unei creșteri economice permanente;
- Promovarea unei dezvoltări armonioase spațiale și a rețelei de localități;
- Creșterea capacității regiunilor (financiar, instituțional, decizional) la susținerea propriului proces de dezvoltare;
- Promovarea principiilor dezvoltării durabile;
- Crearea șanselor egale pentru accesul la informare, cercetare-dezvoltare tehnologică, educație și formare continuă.

La nivel regional

- Reducerea disparităților dintre regiuni, județe, mediu rural-mediul urban, zone centrale-zone periferice, etc.;
- Preîntâmpinarea apariției unor zone-problemă;
- Coordonarea inițiativelor de dezvoltare regională cu prioritățile naționale și orientările UE;

Promovarea unor politici diferențiate conform unor particularități zonale (mono-funcționale, predominant agricole, miniere, aglomerări urbane, zone naturale și construite protejate, zone de graniță, zone cu probleme de mediu).

II.2. Strategia de dezvoltare a Agenției de Dezvoltare Regională 5 – Vest

Aceasta a fost elaborată la sfârșitul anului 2004 și după aprobarea Programului de dezvoltare Regional (PDR) de către Comisia de Dezvoltare Regională V -Vest (CDRVV), acesta a fost înaintat Agenției Naționale pentru Dezvoltare Regională (ANDR) pentru a fi inclus în cadrul Programului Național de Dezvoltare Regională (PNDR). Înainte de aprobarea acestuia de către Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională (CNDR) este posibil un proces de negociere între ADR și ANDR asupra proporției finanțării din surse naționale, respectiv din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR) și asupra măsurilor care vor beneficia de această finanțare. În cazul unor modificări semnificative ale PDR aprobat inițial, acesta va trebui supus încă odată aprobării PDR.

Au fost identificate opt probleme cheie care au făcut obiectul unei analize parteneriale în regiune :

- rețele de infrastructuri învechite, chiar absente;
- un mediu care trebuie să se apropie de standardele europene;
- o infrastructură de „cercetare și dezvoltare a tehnologiilor” de îmbunătățit;
- competitivitate slabă a întreprinderilor, în ciuda semnelor încurajatoare;
- potențiale turistice neexploatate;
- resurse umane uneori foarte calificate, dar adesea prost orientate sau sprijinite;
- probleme grave de restructurare industrială nerezolvate;
- relansarea agriculturii și spațiului rural

Strategia de coeziune economică și socială propusă în Regiunea 5 Vest de grupurile parteneriale de lucru se bazează pe trei obiective strategice principale:

1. Dezvoltarea economiei și a competitivității regiunii : infrastructuri, mediu, cercetare/dezvoltare și transfer tehnologic, competitivitatea întreprinderilor și a IMM-urilor, turism ;
2. Investiții prioritare în domeniul resurselor umane, calificarea oamenilor și susținerea categoriilor în dificultate ;
3. Tratarea disparităților teritoriale rezolvând problema reconversiilor industriale și susținând dezvoltarea rurală.

Aceste obiective se vor realiza prin proiecte ce vor dura aproximativ 10-12 ani (până în 2015) și vor fi adaptate în momentul aderării la Uniunea Europeană și cu ocazia programării 2007-2013. Este însă important să semnalăm că partenerii și-au dat silința să distingă obiectivele prioritare realizabile în cursul perioadei de

programare 2004-2006. Tot așa, este bine să prevedem, în cadrul fiecărei priorități și măsuri, asistența tehnică necesară realizării măsurii, astfel încât proiectele să ia viață cât mai repede.

Apărarea colectivă a acestei strategii, indiferent de parteneri și de tendințe, poate fi expresia unei adevărate conștiințe regionale.

II.3. Dezvoltare rurală în România

Planul de dezvoltare rurală pe lângă integrarea în strategia comunitară de dezvoltare teritorială și regională, trebuie simultan integrat și în strategia națională de dezvoltare rurală. Aplicarea strategiei dezvoltării rurale va conduce la reducerea disparităților din cadrul spațiului rural, la pregătirea României pentru integrare europeană și participarea la propunerile de asistență a U.E.

Principiul de bază al dezvoltării rurale – după cum reiese din Carta Verde al Dezvoltării Rurale- este dezvoltarea pe baza inițiativelor și necesităților locale.

Obiectivele politicii naționale de dezvoltare rurală sunt următoarele:

- Combaterea crizei de identitate a spațiului rural.
 - Stoparea și înlăturarea subdezvoltării socio-economice prin:
 - a). identificarea și delimitarea zonelor rurale defavorizate, subdezvoltate pe baza analizelor și diagnozelor socio-economice a satului și a disparităților gradului de dezvoltare socio-economic;
 - b.) întocmirea fișelor de identitate pentru toate tipurile de zone: favorizate, mediu defavorizate sau defavorizate-subdezvoltate.
 - Elaborarea Programului Național de Dezvoltare Rurală cu subprograme și proiecte socio-economice, de infrastructură, mediu, în concordanță cu măsurile reglementărilor comunitare pentru dezvoltare și obiectivele fondurilor structurale europene.
 - Armonizarea legislativă în vedere integrării.
 - Fundamentarea și monitorizarea proiectelor pentru dezvoltare rurală cofinanțate de UE în perioada de preaderare – PHARE, ISPA și SAPARD.
 - Stabilirea cadrului de integrare în politica de dezvoltare regională națională.
 - Spațiul rural se caracterizează printr-un grad accentuat de subdezvoltare, principalele probleme cu care se confruntă sunt în esență de ordin demografic, economic, al echipării tehnice, modul de locuire și al infrastructurii sociale.
- Programele instituite pentru mediul rural se orientează în principal către:

- alimentarea cu apă, în vederea creșterii nivelului de trai; consiliile locale au promovat lucrări pentru realizarea sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă aflate în diferite stadii de execuție. Totodată în programele guvernamentale se au în vedere înființarea de alimentării cu apă potabilă, în județe. În paralel în localitățile care dețin deja sisteme de alimentare cu apă s-au întocmit documentații ce vizează optimizarea acestor sisteme.

- alimentarea cu gaze naturale; pentru promovarea acestui sector consiliile locale s-au preocupat intens pentru demararea lucrărilor necesare.

Obiectivele politicii și strategiei de dezvoltare rurală stabilite de către Direcția Generală pentru Dezvoltare Rurală conduc la combaterea crizei de identitate a spațiului rural, stoparea și înlăturarea subdezvoltării socio-economice, identificarea și delimitarea zonelor rurale defavorizate, fundamentarea și monitorizarea proiectelor pentru dezvoltare rurală - PHARE, ISPA și SAPARD.

Propunerile de proiecte de domeniul public propuse de consiliile locale și de către privați ce urmează a fi selectate după criteriile de selecție aprobate de Comitetul de Monitorizare au fost înaintate MLPAT și MAA. Deși există elemente valoroase, declinul economic a afectat componentele economice și sociale cunoscând și spațiu rural un proces regresiv.

Orice proiect de dezvoltare micro-regională, pentru a fi și aplicabil în realitate este obligat să țină cont de aceste documente cadru. În vederea obținerii unor rezultate optime la nivelul comunei am considerat necesar ca obiectivele și prioritățile strategiei elaborate să aibă ca bază obiectivele și prioritățile programelor naționale și regionale din domeniu.

III. Analiza socio-economică a comunei

Introducere

Acest capitol al prezentei lucrări începe cu o prezentare generală a comunei pe baza următoarelor coordonate:

- resurse umane și forță de muncă
- infrastructură și dotări edilitare
- dezvoltare rurală și locală
- turism și mediu.

III.1. Relații în teritoriu

Comuna Măureni este așezată în extremitatea vestică a județului Caras - Severin, la r ta acestuia cu județul Timiș, și cuprinde satele Măureni și Șoșdea, având coordonatele geografice de 45° 25 latitudine și 21 30 longitudine estică, în cadrul reliefului, localitatea Măureni se află în Câmpia Tisei, subunitatea Câmpiei înalte, respectiv Câmpia Sipetului și Câmpia Șemlacului, la contactul acesteia cu dealurile piemontane vestice, la o altitudine de 135 - 140 m. Comuna Măureni se învecinează cu :

- Comuna Gătaia spre vest, sud - vest;
- Comuna Tormac spre nord, nord - vest;
- Comuna Vermeș spre nord - est;
- Comuna Berzovia spre est, sud - est;

Centrul de comună Măureni se găsește la 40 km pe calea ferată și 36 km pe șosea, de municipiul Reșița, reședința de județ și la 58 km pe cale ferată și 64 km pe șosea de orașul Timișoara. Cel mai apropiat oraș este Bocșa, aflat la o distanță de 24 km.

Distanța dintre cele două sate componente ale comunei, respectiv Măureni și Șoșdea, este de aproximativ 6 km, ele fiind legate de drumul comunal DC 83.

Prin centrul localității Măureni trece drumul județean D.N. 58B Voiteg - Bocșa.

Halta C.F.R. Măureni se găsește aproximativ la 1,8 km depărtare de centrul comunei, iar halta Șoșdea, la circa 2 km de satul Șoșdea.

Comuna Măureni are o poziție favorabilă, ca fiind așezată la o distanță medie față de reședința de județ și la încrucișarea unor drumuri de importanță națională și județeană.

III.2. Considerații istorice

Comuna Măureni este formată din două sate: Măureni și Șoșdea. Acestea sunt așezări apărute în etape istorice diferite.

A. Istoricul localității Măureni

În Banat, alături de populația română băștinașă, s-au așezat în decursul timpului, elemente ale altor popoare. Elementelor străine așezate în Banat în secolele anterioare, l-i s-a adăugat în secolul al XIII -lea, în cadrul politicii de colonizare habsburgică, altele noi,

între care cel german predomina. Populația ce a sosit în Banat a fost destul de numeroasă. Până în ultimul deceniu al secolului al XVIII-lea, s-a deplasat în această zonă o populație germană de 80.000 se suflete.

Majoritatea colonoștilor au fost originari din partea de sud și de vest a Germaniei. Colonizările habsburgice în Banat s-au efectuat în trei mari perioade: carolină (1716-1740), teresiană (1745-1772) și iosefină (1782-1787). Localitatea Măureni a fost înființată în perioada a treia colonială, respectiv cea iosefină. În această perioadă au mai luat ființă și alte localități svăbești, cum sunt: Gertjanesch (Cărpiniș), Ebendorf (Moravița), Orzydorf (Orțișoara), etc.

Încă pe timpul Măriei Teraza, Iosif al II-lea face trei călătorii în Banat: în 1768, 1770 și 1773. El reglementează colonizarea și prin patenta din 1782 inaugurează cea de-a treia colonizare. Conform patentei fiecare familie primește gratuit 34 jugăre de pământ, animale (2 boi, 2 cai, o vacă) și unelte de muncă. La ordinul împăratului, în anul 1784 au fost construite la Măureni 200 de case noi, din partea statului și tot în acest an au sosit primele 30 de familii de coloniști germani. Aceștia au venit din părțile Rinului de Sus, din Pădurea Neagră, Alsacia, Lorena și Wurtemberg. Satul a primit munele de Moritzfeld. În total s-au stabilit în Măureni 202 familii (1786), care au primit 62 de sesii întregi și 140 de jumătăți de sesii (16-32 jugăre de pământ, o vacă, 2-4 cai, o căruță, un plug, diferite unelte agricole, veselă, etc.).

La venirea lor pe aceste meleaguri ei au avut de înfruntat multe greutăți. Pământul era mlăștinos. Nu erau căi de comunicație. După construirea caselor s-a trecut la aranjarea străzilor a realizarea celor trei fântâni cu apă potabilă. Aceste fântâni aveau adâncimi între 40 - 50 m și erau amplasate pe mijlocul drumului principal și localității.

În acea vreme, pădurile ocupau suprafețe întinse, în câmp munca era foarte grea. Toți coloniștii erau antrenați la munca de asanare.

Prima formă de conducere a localității s-a constituit în 1786, an care marchează data definitivă a formării comunei Măureni. Primul primar al comunei a fost Nikolaus Prenzen. În același an s-a construit și parohia catolică.

Multe nume de familii cum sunt: Wolfschlager, Hallinger, Basterling, Steinbach, Tillinger, Ackermann, Kohlbach, Herzberger sau Rittinger au dispărut cu timpul.

În anul 1796 s-a întocmit cartea funduală și prima hartă a teritoriului comunei, în suprafață de 7669 jugăre.

În anul 1805 comuna a primit dreptul de a ține târguri săptămânale, în 1859 dreptul de a ține două târguri anuale, iar după alți 10 ani dreptul de a ține 4 târguri anuale.

Revoluția burghezo-democratică din 1848 - 1849 n-a afectat prea mult această localitate.

Pentru a lega comuna de celelalte localități, între anii 1872 - 1873 s-a construit calea ferată Voiteg - Gătaia - Măureni - Reșița. Din păcate stația C.F.R. se află la aproximativ 2 km de localitate. Moșierul Ludwig Wirkner nu a permis ca linia ferată să treacă peste moșia lui.

Timpul efemer a rezervat comunei multe evenimente importante. Anii viitori au adus sătenilor îmbunătățiri radicale în viața lor. Greutățile însă nu au întârziat să se abată asupra locuitorilor. Clamitatea naturală, seceta din 1863, a distrus majoritatea culturilor

nerămânând nici sămânța necesară pentru semănat. Unii gospodari au fost nevoiți să ia paie de pe acoperișul caselor pentru a hrăni animalele. Nu peste mult timp se abătu o nouă catastrofă asupra locuitorilor, focul din 12 iulie 1875, care s-a dezlănțuit în preajma unei furtuni, începând de la marginea de sud a comunei. Focul s-a întins cu o repeziciune uimitoare din cauza acoperișurilor caselor formate din șindrilă sau paie. Acest incendiu a avut loc în timp ce majoritatea oamenilor erau la câmp, la strânsul recoltei. Focul a transformat aproximativ 100 de case în cenușă. Printre aceste clădiri s-au aflat biserica, primăria și școala veche. Pradă acestui incendiu au căzut și majoritatea documentelor aflate în arhiva primăriei.

Pentru asigurarea sănătății locuitorilor, în anul 1876, comuna a primit primul medic, care se îngrijea și de populația localităților din jur. În 1892 a fost construit un spital epidemic apoi în 1900 s-a înființat și prima farmacie care mai există și astăzi, în 1893 poșta a primit legătura telefonică.

În anul 1908 se pun bazele coloniei Waldau /Șoșdea Nouă, formată din șvabi veniți din diferite comune ale Banatului (Liebling, Butin, etc.). Populația germană de aici a cumpărat în hotarul Șoșdei terenuri despădurite la un preț foarte convenabil, în primii ani de la înființare satul avea 54 de numere și peste 300 de locuitori.

Până în preajma primului război mondial, comuna s-a dezvoltat, deși din când în când au existat perioade critice, provocate de calamități.

Primul război mondial și-a lăsat amprentele și asupra vieții patriarhale pe care o duceau locuitorii comunei Măureni la acest început de secol. Mulți fii ai acestor locuri sunt obligați să lupte în armata austro-ungară, contrar oricăror interese ale lor, departe de hotarele țării, "... prin șanțurile Galiției, prin pădurile Bucovinei, pietrele pleșuve ale Italiei sau prin pustietățile înghețate ale Siberiei, unde mulți și-au pierdut viața devenind eroi ai neamului nostru. Numărul morților din comună, în acest război, a fost de 135.

De-a lungul anilor teritoriul comunei Măureni a fost proprietatea mai multor moșieri. Primul care a posedat moșia a fost Ludwig Virkner (1846 - 1878). El a construit în mijlocul satului Măureni un frumos castel, construcție terminată în 1850. În 1878 el vinde moșia lui Samuel Adler, care a posedat-o până în 1882. Din acest an și până în 1889 trece în posesia moșierului Ceisa Sebestyen, care la rândul său o trece în proprietatea fiicei sale Margarethe (Kenessey din prima căsătorie și Just din a doua căsătorie). Ea a fost proprietara moșiei din 1889 până la îndeplinirea reformei agrare din 1921.

Reforma agrară a contribuit oarecum la îmbunătățirea condițiilor de viață ale țărănimii în anii imediat următori primului război mondial. Ea a contribuit la întărirea burgheziei satelor și la diminuarea rolului moșierimii în viața economico-socială a României, în raport cu situația dinaintea războiului. După reformă s-au menținut însă marea proprietate, în timp ce multe familii țărănești rămân fără pământ. Ei au fost nevoiți să lucreze la bogătași pentru a-și întreține familiile.

Cu toate greutățile după război se simte o ameliorare a situației economice a comunei. Vechea moară Kern - fondată în 1899 a fost transformată și modernizată în 1927.

În anul 1925 în februarie, doi particulari au introdus lumina electrică în satul Măureni, pe baza unui motor care asigură parțial electrificarea localității, iar în 1929 s-au electrificat și străzile și toate clădirile publice. Satul Șoșdea este electrificat abia în anul 1962.

Începând cu anul 1925, alături de germani au fost colonizate 23 familii de români în Măureni. Ele au venit din părțile Sibiului. La venirea lor au alcătuit o colonie, stabilită la marginea satului, în anul sosirii lor statul le-a vândut din terenul agricol expropriat de la moșierul comunei suprafața de 15 jugăre de pământ la prețul de 750 lei jugărul, plătibili în rate.

B. Istoricul localității Șoșdea

Urme de viața din epoca străveche și veche în hotarul localității Șoșdea și Măureni, descoperirile arheologice care au fost făcute din secolul al XIX-lea până. astăzi, întâmplător sau datorate unor cercetări făcute de specialiști, se înșiruie începând cu neoliticul și continuă din punct de vedere cronologic până în evul mediu, înainte de toate menționăm așezarea neolitică târzie din locul numit «Odăi», așezare de unde, încă din perioada interbelică, preotul Petru Bohariu adunase material arheologic caracteristic culturii Tisa-Polgar, ce se mai păstra în casa familiei încă în anii '60. Cam aceleași perioade de timp, sfârșitul neoliticului, îi aparține și târnăcopul de aramă descoperit în apropierea satului, cu prilejul construirii căii ferate Buziaș-Gătaia, în anul 1898.

În punctul numit Zgura Mare, aflat cam la 1,5 km în amonte pe Bârzava, lângă liziera pădurii, se afla o ridicătură cu diametrul de 35-40 m, înaltă de 1,5 m. în afara grupului de cuptoare daco-romane din acest loc, aici s-a constatat existența unei așezări ce datează de la finalul epocii bronzului, aparținând culturii Cruceni. Din localitatea Șoșdea, fără alte precizări, în muzeul din Vârșeț se găsește o spirală mare din bronz, apărătoare de braț, având cinci spire și o nervură mediană realizată prin forjare, brodată de fiecare parte cu câte un șir de puncte adâncite. Terminațiile acestei brățări plurispirale au forma unor spiraloizi din sârmă. Acest obiect de podoabă datează de la sfârșitul epocii bronzului și începutul epocii fierului.

Până în prezent nu s-au descoperit materiale arheologice sau numismatice, în hotarul satului, care să aparțină civilizației dacice. Nu putem decât să presupunem existența unor locuiri dacice pe malul râului ce uda antica localitate Berzobis, menționată, ca atare, în memoriile de război ale împăratului Traian și de geograful Ravenat.

Faptul că la doar 12-13 km de Șoșdea se află castrul de legiune Berzobis, în preajma căruia s-a înfiripat și o așezare civilă, indică cu certitudine că teritoriul de azi al satului Șoșdea era inclus în hotarele localității antice vecine.

Cercetările arheologice la începutul secolului nostru atesta urme intense de viață ce datează mai cu seamă din secolele al III-lea și al IV-lea d.Hr. Amintim astfel că în anul 1903 s-a trasat hotarul de despărțire dintre moșia firmei Bajersdorf-Biak și moșia contelui Leopold Berthold, ocazie cu care s-au găsit vetre de foc încărcate cu zgură dură, respectiv minereu de fier, ca și tuburi ceramice suflante, folosite la foalele acestor cuptoare. Acum trei decenii, regretatul Ioan Stratan semnală șase asemenea cuptoare, concentrarea cea mai mare a acestora aflându-se în locurile «Zgurile Mari», «Zgurile Mici», «Munceanu», «Izlaz», «La Moara» și în zona «Giuricani». Tot astfel de antichități daco-romane mai sunt semnalate în hotarul cu Ghertenșul, în locul numit «Intre Râuri», ca și pe «Valea Ulveșului».

Aceste descoperiri, socotite în general daco-romane și datate din secolele III-IV d.Hr., au foarte probabil o cronologie mai lungă. Nu este exclus ca primele cuptoare de la Șoșdea, asemenea altora amplasate pe aceeași fâșie de demarcație dintre teritoriile împădurite și pusta bănățeană, să dateze încă din veacul al II-lea d.Hr., iar cele mai târzii să fi fost utilizate în veacul al V-lea d. Hr.

Un prim sondaj arheologic modern a fost făcut în primăvara anului 1962 de prof. Octavian Răuț, împreună cu Gh. Lazarovici. Acestea au fost continuate și în anii 1963-1964 în punctul «Giuricani», fiind continuate apoi de Ioan Stratan, directorul muzeului din Lugoj, în anii 1966-1967 și mai apoi în anii 1974-1975, de către Eugen Iaroslavschi, care mai făcuse astfel de cercetări și la Fizeș, nu departe de Șoșdea.

Minereul de fier utilizat pentru obținerea metalului din aceste cuptoare, la fel ca și la Gherteniș, este magnetitul (Fe_3C_4) sub forma unui pietriș bine rulat, sferoidal sau discoidal, cu diametrul între 1-5 cm, de culoare neagră și greutate specifică mare (5,2). Magnetitul de la Șoșdea indica și transformarea

sa în maghemit prin oxidarea fierului bivalent în fier trivalent, oetrecută în timp; în prezența oxigenului din aer și apă. Avem deci de-a face cu magnetit aluvional, adus în zona Șoșdei și Ghertenișului de viiturile Bârzavei din zăcămintul primar aflat a Ocna de Fier, în cariera Amalia.

Conținutul în fier al minereului extras la Șoșdea, din lunca Bârzavei, ajunge până la 7,14%. Este evident că din acest proces de reducere rezultau și numeroase zguri. Zgura cristalizată a cuptoarelor daco-romane era formată din silicați, dentrite de fier și magnetit, la care se adaugă, minereuri de magnetit semizgurificate, rugină și limoniți. Analiza de laborator a unui eșantion din bucățile de minereu recuperate din preajma cuptoarelor de la Șoșdea a confirmat ca materia primă întrebuințată era magnetitul, roca ce conține un procentaj ridicat de fier. Chiar dacă se presupune că producția acestor cuptoare nu se baza în exclusivitate pe reducerea minereului de magnetită, ci erau utilizate și minereuri mai sărace, dar mai ușor de procurat, pentru că magnetitul e un minereu ce se găsește la adâncime, e remarcabil amănuntul ca siderurgiștii de la Șoșdea îl cunoșteau și le era cât de cât accesibil. Prezența unui atare material ascuns în adâncimi considerabile presupune de la sine o bună cunoaștere a locurilor în care se aflau asemenea zăcăminte, lucru ce nu era posibil decât pentru o populație ce se afla de foarte mult timp în zona respectivă și care se ocupase de generații cu producerea fierului. Evident că asemenea cunoștințe teoretice și topometrice nu le avea nici unul din neamurile migratoare ce s-au abătut pe aceste meleaguri în secolele ce au urmat părăsirii Daciei de către autoritățile romane imperiale. Atât minerii - pe care existența minereurilor «de profunzime» ne obligă să-i admitem cât și topitorii nu puteau fi alții decât localnicii daco-romani. după cum ceramica aflată lângă cuptoare, de sigura tradiție romană, îi atesta atât la Fizes, cât și la Șoșdea.

În săpăturile făcute la Șoșdea s-a găsit și un piron de fier, care conținea, de asemenea, în compoziția sa fierit, grafit și cementit. Ca și în alte locuri, și la Șoșdea cuptoarele erau clădite din granit, a cărui culoare roșie, hemetică, indica arderea îndelungată la care a fost supus. Roca aceasta se găsește în aluviunile din albia Bârzavei. Prin reducerea minereului de magnetit aluvional, se obținea un aliaj de fier-carbon, ce-și dobânda elasticitatea și duritatea prin călire.

În ultimii ani, reluându-se cercetările în zonă, s-a ajuns la concluzia că o șarjă de metal dintr-un astfel de cuptor permitea realizarea unor lupe de 40-50 kg fier. Arheologul Ovidiu Bozu de la muzeul din Reșița a reluat săpăturile de salvare în punctul numit «Munceanu», în anii 1986-1987, cu care prilej a cercetat un cuptor de redus minereu, având un diametru interior de 1 m, care era alimentat cu magnetit și oxigen prin foaie de pe o platformă cu o suprafață de 9 mp. De lângă platformă, dintr-o groapă, au fost recuperate fragmente de turtă din fier în greutate de 113 kg. Tot O. Bozu, a semnalat în hotarul Șoșdei, către Gătaia, descoperirea unor bucăți mari de zgură metalică cântărind peste 120 kg bucata, în același an, 1986, arheologul reșițean D. Țeicu, a cercetat în hotarul satului și o așezare din secolul al IX-lea d.Hr., fortificată cu o palisadă din lemn și care a avut două faze de locuire.

În marginea satului, dinspre gară, s-a descoperit, în anul 1905, un mormânt al unei femei cu părul lung, în sicriu de nuiel, ce datează probabil din evul mediu.

Din fierul brut obținut se executau diferite sortimente de piese solicitate în cele trei domenii fundamentale: casnic, agricol-pastoral și militar.

III.3. Elemente de ordin geologic

Peisajul geografic actual al Banatului este rezultatul unei îndelungate evoluții, strâns legată de evoluția întregului teritoriu al patriei noastre.

În ceea ce privește geologia zonei cercetate, ea se integrează în trecutul geologic al Câmpiei Banatului, fiind parte componentă a Depresiunii Panonice. Această depresiune este de origine tectonică, deoarece șisturile cristaline din fundament sunt scufundate în trepte. Apele termale de la Oradea, apele bicarbonate de la Lipova și Buziaș ca și ivirea de bazalte de lucrare, au venit la suprafață pe aceste linii de fractură.

Câmpia Tisei s-a format pe locul unui bazin maritimo-lacustru. Depresiunea corespunzătoare acestui bazin s-a schițat după cutările laramice. Marea a invadat-o din danian-oaleogen. Odată pătrunse, apele s-au menținut până în pliocen, inclusiv.

Cu privire la menținerea apelor în cuaternar, sunt discuții. După unele păreri, în cuaternar câmpia era exendată și doar unele zone au suferit scufundări lente, dar persistente, fapt care a 'acut ca grosimea aluviunilor cuaternare să atingă valori mari. Datorită acestor mișcări lente s-au produs importante schimbări de direcție ale râurilor din această câmpie.

Câmpia Tisei, în teritoriul căreia se încadrează și localitatea Măureni, este o câmpie de subsidență fluvio-lacustră prin colmatare treptată a lacului pliocen-cuaternar, și reprezintă compartimentul cel mai din est al mării Depresiuni Panonice. Materialele din care-i clădită sunt argile, nisipuri, pietrișuri, loessuri și depozite loessoide. Ele provin, parțial, în afara loessului eolian, din măcinare, de către ape, a Dealurilor piemontane vestice.

Bogățiile subsolului sunt puțin cunoscute. Singurele bogății valorificate în prezent sunt reprezentate de nisipul și pietrișul din albia Bîrzavei, exploatate pentru necesitățile locale, orecum și argila pentru fabricarea cărămizii.

Seismicitatea acestei regiuni este foarte redusă, înregistrându-se cutremure de intensitate mică și la intervale mari de timp. Comuna Măureni se încadrează în zona cu gradul 7 de seismicitate pe scara Richter-Mercali.

În concluzie, putem spune că teritoriul cercetat aparține în mare majoritate, ca vârstă geologică, formațiunilor cuaternare diluviale. Lunca Bîrzavei aparține formațiunilor aluvionare.

III.4. Relieful

Microrelieful comunei Măureni face parte dintr-o unitate fizico-geografică mai mare și anume din Câmpia înaltă a Gătaiei, componentă a Câmpiei Timișului, care este formată în bazinul mijlociu al râurilor Pogăniș, Bîrzava, Moravița și al afluenților lor.

Comuna Măureni este așezată la contactul acestei câmpii cu dealurile piemontane ale Pogănișului, Fizeșului, Doclinului și Tirolului.

Câmpia Timișului este în cea mai mare parte a ei o câmpie recentă, de inundație, drenată de Bega. Timiș și de toți afluenții acestora. Până la lucrările de drenare și îndiguire făcute în ultimii 150 de ani, această câmpie, situată la o altitudine absolută de 80-50 m, a fost un ținut de mlaștină. Ea este înconjurată de șesuri subcolinare mai înalte (sub 150 m altitudine absolută). Partea centrală a câmpiei de inundare a Timișului a suferit o mișcare de coborâre mai accentuată, indicată de adâncimea la care se află depozitele pliocenului tânăr (și levantin): 862 m la Giulvăz față de numai 223 m lângă Voiteg, în marginea câmpiei subcolinare.

Divagarea cursurilor de apă, despletirile râurilor, ariile mlăștinoase ce se mai păstrează și astăzi după mai bine de 100 de ani de lucrări ameliorative, întinderea excesivă a lăcoviștilor, semilăcoviștilor și solurilor humico-gleice, tocmai la contactul dintre câmpiile subcolinare și șesul aluvial - toate acestea arată că mișcarea de lăsare a terenului locală, s-a continuat în tot cuaternarul și se continuă și astăzi.

Din punct de vedere morfologic, Câmpia Timișului este o câmpie joasă, tânără și plană. Ea este intens populată și cultivată.

În estul ei se înalță, ca prispe tăiate de văi divergente relativ adânci (20 - 25 m) și largi, câmpiile subcolinare: Câmpia Vingăi, între Mureș și Beghei, și cele dintre Timiș și Nera.

La est de aceste câmpii subcolinare se află dealurile piemontane vestice. Localitățile Fzeș, Ferendia, Clopodia, Lățunaș, marchează limita spre câmpie a acestora, între Bîrzava și Caras. Contactul cu câmpia este mai întotdeauna brusc. Fundamentul pe care stau aceste formațiuni este cristalin. Relieful acestor dealuri se desfășoară în trepte, altitudinea lor aepășind rar 300 m. Înălțimile de 180 - 200m țin până aproape de limita cu câmpia subcolinară.

Toate dealurile sudice ale Banatului au poziție și geneză piemontană. Mai dezvoltate sunt dealurile Declinului, care se ridică între Câmpia Moraviței, Câmpia Carasului și Munții Docnecei.

Relieful de pe teritoriul comunei Măureni cuprinde trei subunități distincte:

1. Câmpia subcolinară piemontană.
2. Terasa Bârzavei
3. Lunca Bârzavei.

Câmpia subcolinară piemontană face parte din Câmpia înaltă subcolinară a Gătaiei, care este compusă dintr-o serie de câmpuri înalte, fără legătură între ele, iar limitele lor spre vest sunt destul de greu de trasat, dat fiind faptul că ultimele coline se pierd pe nesimțite în câmpia aie divagare între Pogăniș, Timiș și Bîrzava.

Câmpia este slab ondulată și are o înclinare generală de la est spre vest și foarte slab înclinată de la nord spre sud, spre valea Bârzavei.

Câmpia Gătaiei este formată dintr-o serie de interfluvii plane, separate de văi relativ adânci (oână la 25 m), dar foarte largi. Aceste ape o taie în evantai, despărțind-o în mai multe câmpuri: Câmpia Pogănișului (la nord est de Pogăniș) Câmpia Sipetului (între Pogăniș și Bârzava) Câmpia Șemlacului (între Bârzava și Moravița) Câmpia Clopodiei (la sud vest de poalele Dealurilor Declinului).

Structura petrografică este formată din prundișuri cristaline, acoperite de argile oleistocene, pe care s-au dezvoltat soluri negre argiloase slab humifere.

Câmpia Pogănișului începe, aproape ca toate câmpiile din aceeași categorie, la 160 - 170 m și coboară în formă de evantai foarte fragmentat până sub 110 m către vest, unde trece pe nesimțite direct în câmpia aluvionară a Timișului. Valea Pogănișului o desparte în două sectoare neegale: unul la nord - Câmpia Nișchidorfului și altul la sud - Câmpia Sipetului.

Câmpia Moraviței este compusă din Câmpia Șemlacului și Câmpia Clopodiei. Este o câmpie subcolinară, clădită de apele care ies din dealurile piemontane, iar spre vest trece într-o câmpie joasă inundabilă.

Ca forme de microrelief se întâlnesc:

- a) Văi de eroziune

Versanții acestor văi au pante de 3° - 10° . Fundul văilor nu depășesc 30 - 40 m.

Sunt văi mici cu apă foarte puțină sau seci în cea mai mare parte din an.

- b) Câmpia înaltă propriu - zisă

Este plană, cu o înclinare ușoară. Pot fi întâlnite și câteva microdepresiuni. Câmpia este intens populată, fiind o zonă propice pentru practicarea agriculturii. Se cultivă cereale, plante tehnice, plante furajere etc.

În partea de nord - est, est și sud - est a teritoriului comunei Măureni se găsesc dealuri joase, mai mult izolate. Sunt primii reprezentanți a Dealurilor Vestice, în cazul nostru ai Dealurilor Declinului, Tirolului și Fizeșului. Multe dintre aceste dealuri sunt doar microcoline, scoase în relief datorită văilor de eroziune. Astfel de dealuri piemontane sunt: Dealul Moritzfeld, Dealul Comisul Mare, Dealul Comisul Mic, Dealul Culmea, Dealul Șoșdea. Cel mai înalt deal de pe raza comunei este Dealul Ghertenăș, situat în nord - vest, având o altitudine de 178,5 m.

Dacă originea acestor coline este cunoscută ca forme rezultate din fragmentarea piemontului, originea Sumigului, deal înalt de 208 m, așezat în sud - vestul localității, în apropierea comunei Gătaia, este încă mult discutată. Majoritatea cercetătorilor sunt adepții originii vulcanice a Sumigului. Francisco Oriselini era preocupat de originea acestui deal, considerându-l vulcan. Astăzi nu se cunosc niciun fel de fenomene postvulcanice sau alte indicii care să justifice pe deplin originea vulcanică a acestui deal izolat, care domină cu peste 60 m câmpie înconjurătoare.

Alți geografi (Sizerea Marius) susțin că nu ar fi vorba de un vulcan în cazul Sumigului, ci de un lacolit.

În cadrul câmpiei piemontante există numeroase ravene și torenți care influențează în mod negativ relieful și solurile, în anumite locuri au apărut terenuri degradate și chiar alunecări de teren pe pantele mai înclinate.

Terasa Bârzavei este simetrică de-a lungul râului, cu expunerea versanților spre sud și nord, având înălțimea maximă de 152 m spre halta Șoșdea. Este fragmentată de o serie de văi transversale. Privită din luncă, terasa are aspectul unui relief ușor vălurit, ceea ce i-a făcut pe localnici să o numească imperiu "deal".

Lunca Bârzavei este cea mai recentă formațiune de morfoscultură.

Luncile s-au format pe seama depunerilor apelor curgătoare, sedimentele respective fiind cunoscute sub denumirea de depozite aluvionare sau aluviuni. Din punct de vedere geologic, Lunca Bârzavei este alcătuită din roci sedimentare friabile, reprezentate prin nisip și pietriș, orecum și din argilă. Depozitele aluvionale sunt, în general, neuniforme texturale nu numai pe orizontală ci și pe verticală; în același loc, pe adâncime se deosebesc, de obicei, mai multe straturi deosebite sub aspectul texturii, deoarece la fiecare revărsare se depune alt material a cărui alcătuire granulometrică este cu atât mai grosieră, cu cât viitura este mai mare și invers.

Lunca Bârzavei apare sub forma unei câmpii plane, cu mici denivelări, în interiorul căreia șerpuiște albaia minoră a Bârzavei de la est spre vest. În cadrul luncii există o serie de microforme ca privaluri, meandre părăsite, ușoare mamelonări etc.

Lățimea Luncii Bârzavei, în teritoriul luat în studiu, variază între 3 și 5 km, fiind inundabilă în perioada viiturilor, inundațiile putându-se repeta de mai multe ori pe an, provocând daune culturilor agricole.

Lunca este despărțită de platforma piemontană printr-o frunte terasală lată de 40 - 50 m și care are o înclinație de circa 10°.

Lunca este favorabilă unei game largi de culturi agricole. Printre acestea, primul loc îl ocupă porumbul, urmat de diferite plante furajere și cultura legumelor.

III.5. Clima

Clima este determinată de un ansamblu de factori: cosmici (radiația), dinamici (sistemele barice), geografici (relieful, vegetația, solurile).

Localizarea geografică în sud - vestul țării, plus relieful de câmpie, constituie unii factori importanți care vor trasa nota caracteristică a climatului. Clima zonei comunei Măureni, păstrează trăsăturile generale ale aspectului climatic continental - moderat din Câmpia

Vestică. Prin poziția pe care o are în sudul acestei câmpii este sub influență mai frecventă a elementelor climatice din sud, mediteraneene și din vest, oceanice.

După Köppen, climatul teritoriului Măureni se poate cuprinde în formula Ofaș caracteristică Câmpiei Tisei, la contactul acesteia cu climatul Ofaș al piemonturilor vestice.

III.6. Resurse umane și dezvoltare umană

Date la nivelul comunei

La recensământul din anul 2002 populația stabilă era de 2672 de locuitori la nivelul întregii comune.

Situația pe sate, naționalități și religii se prezintă astfel:

Satul	Populația	Români	Maghiari	Germani	Alte naț.
Măureni	1749	1613	36	59	41
Șoșdea	923	915	3	-	5
Total:	2672	2528	39	59	46

Satul	Populația	Ortodocși	R-catolici	Greco-cat.	Reformați	Penticostala	Alte rel.
Măureni	1749	1486	124	0	7	108	24
Șoșdea	923	728	6	0	0	181	8
Total:	2672	2214	130	0	7	289	32

Satul	Număr gospodării	Număr camere	Suprafață camere
Măureni	508	1416	25199
Șoșdea	270	719	11062
Total:	778	2135	36261

La recensământul populației și locuințelor din 1992 populația comunei Măureni era de 2555 locuitori.

Comparând datele de la recensământul populației din 1992 cu populația comunei la data întocmirii prezentei monografii se observă că populația a crescut cu 117 persoane.

În general, raportul populație masculină - populație feminină este unul echilibrat. Cât despre piramida vârstelor, aceasta prezintă o pronunțată deplasare a centrului de greutate spre grupele de vârstă de peste 30 de ani.

III.7. Informații despre infrastructură fizică și dotări edilitare

La nivelul regiunii

Din rețeaua de drumuri totală a regiunii de 10 820 km, doar 2 552 km sunt modernizate reprezentând (23,58%) din total. Drumurilor naționale din regiune însumează 1917 km reprezentând 12% din totalul drumurilor naționale, iar drumurile județene reprezintă 15% din total cu o lungime de 8903 km.

Din totalul de cale ferată de 1796 km doar 166 km de cale ferată este electrificată ceea ce reprezintă sub 10% din totalul pe regiune. Densitatea de cale ferată în regiune este de 52,6% fiind mai mare decât media pe țară de 47,7%.

Procesul accelerat de modernizare a telefoniei cu fir și telefonie mobilă va conduce în viitor prin montarea de rețele optice, la extinderea rețelei digitale și dezvoltarea comunicațiilor prin poșta electronică. Nu este extinsă rețeaua de telecomunicații în zonele rurale și în zonele mai greu accesibile ale regiunii, conducând la influențe negative asupra activităților economice.

În mediul rural nivelul de înzestrare a localităților cu instalații de alimentare cu apă potabilă, din rețeaua de apă potabilă, este scăzut. Infrastructura socială rurală constă în existența învățământului primar și gimnazial, iar ocrotirea sănătății se asigură cu dispensare în fiecare comună dar, cadrele medicale - care să asigure asistență medicală - sunt puține.

În domeniul cultural, sunt puse la dispoziție cămine culturale, în toate comunele precum și biblioteci comunale și școlare, dar lipsesc activitățile culturale.

Date la nivelul comunei

Comuna Măureni dispune de o rețea de căi de comunicație diversificată formată din drumuri naționale, drumuri comunale, străzi și căi ferate.

Comuna noastră este străbătută de DN 58B Reșița – Timișoara, drum ce trece prin satul Măureni. Are o lungime, pe raza comunei noastre de 5 km și este asfaltat.

Drumul comunal 83 A are o lungime totală de 13,5 km și face legătura între satul Măureni de satul Șoșdea și Tormac. Acesta a fost modernizat prin Programul SAPARD pe o lungime de 7,5 km .

Rețeaua de străzi din satele componente are o lungime de aproximativ 35,5 km.

Străzile sunt într-o stare necorespunzătoare în procent de 70 % fiind noroioase, cu gropi și denivelări necesitând lucrări de întreținere și modernizare.

De asemenea pe teritoriul comunei mai există și drumuri circulante care însă nu au fost clasificate, după cum urmează:

- Drum Șoșdea – Sculea ;
- Drum Șoșdea – Berzovia ;
- Drum Șoșdea – Gherteniș ;
- Drum Măureni – Fizeș ;
- Drum Măureni – Ferendia ;
- Drum Măureni – Șemlacul Mare ;

Pe teritoriul comunei trec și două linii de cale ferată :

- Timișoara – Reșița , cu haltă în Măureni
- Lugoj – Gătaia , cu haltă în Șoșdea ;

Referitor la introducerea gazului metan primăria se află în posesia unui studiu de fezabilitate care a rămas în faza de proiect.

Referitor la gospodăria comunală precizăm că s-a întocmit studiul de fezabilitate pentru introducerea apei potabile.

Înființarea distribuției de gaze naturale se află în stadiul de proiect.

În satul Măureni, începând cu anul 2001 se organizează transportul bisăptămânal al gunoiului menajer, reducându-se în cea mai mare măsură poluarea mediului.

III.8. Dezvoltare rurală și locală

Situația la nivel regional

Spațiul rural al regiunii 5 - vest este depozitarul mării majorități a resurselor economice: materii prime pentru industrie, resurse agrare, forestiere, turistice, balneare. Cu toate acestea ruralul se caracterizează printr-un grad accentuat de subdezvoltare.

Principalele probleme cu care se confruntă spațiul rural sunt de ordin fizico-geografic, demografic, economic, echipării tehnice, modul de locuire, infrastructura socială și calitatea factorilor de mediu.

Deși regiunea are un potențial agricol bun și care se reflectă în procentul pe care îl ocupă agricultura în PIB, totuși sunt câteva cauze care au dus la o scădere a producției agricole, la scăderea efectivelor de animale, an de an. În regiune, numărul fermelor mici, care dețin de la 1-5 ha este dominant. Lipsa resurselor financiare determină folosirea în continuare la muncile agricole a sculelor și uneltelor de tip tradițional.

Agricultura privată se caracterizează printr-o fărâmițare excesivă a terenurilor, existând totuși posibilitatea dezvoltării unor ferme individuale, ca structură de bază a agriculturii tradiționale.

Infrastructura socială rurală constă în existența învățământului primar și gimnazial, iar ocrotirea sănătății se asigură cu dispensare în fiecare comună dar cadrele medicale sunt puține care să asigure asistență medicală.

În privința activităților culturale, sunt puse la dispoziție cămine culturale, în toate comunele precum și biblioteci comunale și școlare, dar lipsesc activitățile culturale.

Date la nivel de comună

Principala ocupație a locuitorilor din comună este agricultura – respectiv creșterea animalelor și cultivarea pământului. Comuna Măureni dispune de 9560 ha teren din care, conform unor datelor de la recensământul agricol din 2002 : arabil – 8381 ha; pășuni – 1082 ha; fânețe naturale – 97 ha.

Industria comunei noastre se caracterizează în principal prin ferme agricole de producție vegetală, comercianți și o fabrică de textile.

În comuna Măureni funcționează două grădinițe cu 120 de copii și 2 școli generale cu clasele I – VIII și I – IV, cu un număr total de 377 elevi și 40 cadre didactice și 4 personal auxiliar.

Pe sate situația se prezintă astfel:

Satul	Elevi cl. I-VIII	Grădiniță
Măureni	253	78
Șoșdea	124	42
TOTAL:	377	120

Învățământul dispune de 29 încăperi dotate cu mobilier și material didactic.

Pe linie culturală în comună funcționează 2 cămine culturale și o bibliotecă publică cu peste 5000 de volume.

Serviciul de sănătate publică este asigurată de către doi medici prin cabinete medicale individuale , unul cu postul în comuna Măureni iar unul cu postul în orașul Gătaia, o farmacie, trei asistenți medicali, iar în caz de urgență de spitalul din orașul Bocșa.

Asistența sanitar-veterinară este asigurată de un medic veterinar și un tehnician, activitatea fiind privatizată și are punctul de lucru în satul Măureni.

Lipsa locurilor de muncă în comună determină tineretul să plece la oraș și aceasta determină îmbătrânirea populației care rămâne în satele comunei. Din acest motiv numărul copiilor din școli și grădinițe este în scădere.

Proiecte semnificative realizate și în derulare în comuna Măureni

- inițierea introducerii apei potabile în comună – există studiu de fezabilitate ;
- inițierea introducerii gazului metan în localitatea Măureni, prin elaborarea de studii de fezabilitate,
- modernizarea DC 83 A prin Programul de preaderare SAPARD ,
- salubritatea localității Măureni prin transportarea bisăptămânală de serviciu propriu de salubritate a deșeurilor menajere
- repararea unor străzi locale
- dotarea serviciului public de pompieri cu autospeciale de intervenție ;
- îmbunătățirea iluminatului public în satele comunei
- introducerea TV cablu în satele componente ;
- pietruirea străzilor laterale din localitățile Măureni și Șosdea ;
- obținerea finanțării pentru amenajarea unui unei centrale termice la Școala din Șosdea ;
- s-au executat lucrări de reparații la cele două cămine culturale din Măureni și Șosdea au fost efectuate reparații curente (interioare și exterioare),
- la școala din Măureni au fost executate lucrări de reparații , după cum urmează :
 - lucrări de reparații în interior (tencuieli, zugrăveli, pus lambriuri, gresie , etc.) ;
 - a fost dotată cu mobilier primit ca donație din Austria ;
 - a fost dotată cu un număr de 7 calculatoare, mașină de scris, frigider , copiator, televizor , etc ;
 - a fost remediat sistemul de încălzire ;
 - au fost înlocuite toate geamurile cu termopan ;
- la școala din Șosdea , în perioada raportată au fost executate lucrări de reparații , după cum urmează :
 - au fost renovate toate sălile de clasă (tencuieli, schimbări de tâmplărie, zugrăveli, aplicat lambriuri, gresie, etc.) ;
 - a fost înlocuit o parte din mobilier cu cel primit ca donație din Austria ;
 - a fost dotată cu 3 calculatoare, mașină de scris , cărți pentru biblioteca școlară, televizor și frigider .
- la grădinița din Măureni au fost executate lucrări de reparații, după cum urmează :

- au fost renovate toate sălile de clasă (tencuieli,, schimbări de tâmplărie, zugrăveli, aplicat lambriuri, gresie, etc.) ;
- a fost înlocuit o parte din mobilier cu cel primit ca donație din Austria ;
- a fost amenajat un grup sanitar (spălător) ;
- a fost dotată cu 1 calculator, mașină de scris, televizor, frigider, și telefon etc.
- a fost introdusă televiziunea prin cablu ;
- la grădinița Șoșdea au fost executate următoarele dotări :
 - dotarea cu mobilier din cel primit ca donație din Austria;
 - au fost achiziționate covoare ;
 - a fost montată o ușă între clase ;
 - s-a cumpărat televizor ;
- la primărie au fost executate următoarele dotări :
 - lucrări de reparații în interior (tencuieli, zugrăveli , etc.) ;
 - au fost dotate cu mobilier nou toate birourile;
 - a fost dotată cu un număr de 7 calculatoare, mașină de scris, frigider , copiator, televizor , etc ;
 - s-a realizat pagina web ;
- au fost începute lucrările de construcție a unei noi biserici ortodoxe în Măureni ;
- s-au demarat lucrările de începere a construirii unei biserici penticostale în Măureni ;

III.9. Turism și mediu

Date la nivel de regiune

În domeniul turismului, perioada de după 1990 a însemnat deteriorarea accentuată a infrastructurii pentru turismul de masă, fapt care a determinat orientarea turismului către capacitățile noi create în sistemul agroturistic. Astfel că începând cu anul 1993 activitatea de agro-turismului a fost inclusă în listele de priorități pentru dezvoltarea locală în zonele cu potențial turistic, în sensul valorificării serviciilor pe care gospodăriile țărănești din regiune, le pot oferi.

O zonă în care predomină factorii favorizanți este zona munților Semenic, unde sunt rezervații și monumente ale naturii cu un mare grad de atractivitate turistică, în care sunt bine reprezentate activitățile neagricole și unde predomină locuințele realizate din materiale durabile.

Date la nivel de comună

La nivelul comunei turismul nu este dezvoltat din cauze obiective, respectiv zona geografică în care comuna este amplasată – câmpie. Nu există la nivelul comunei repere sau zone turistice majore.

În satul Măureni se află o biserică romano-catolică, care prezintă importanță deosebită, fiind foarte veche, precum și 2 monumente ale eroilor din comună căzuți la datorie în răzbi.

IV. Analiza și monitorizarea agenților de dezvoltare locală

Implicarea comunității în programele de dezvoltare locală presupune asumarea direcțiilor de acțiune în ceea ce privește planificarea strategică de către unitățile de dezvoltare: sat sau comună. Procesul de participare a comunității implică valențe multiple:

- educaționale: existența unor modele și practici care să fie însușite de către membrii activi ai comunității;
- politice: acest aspect presupune posibilitatea comunității de a impune anumite decizii, precum și dreptul de a controla persoanele care le reprezintă interesele;
- economice: vizează în principal susținerea comunității privind participarea cu bani, bunuri sau muncă voluntară;
- organizaționale: în această situație este necesară existența unor cadre instituționale care să orienteze sau să mobilizeze resursele în ceea ce privește procesele de dezvoltare comunitară, în cadrul acestui capitol trebuie subliniată importanța agenților de dezvoltare locală.

Temele propuse spre discuție cu APL și grupurile de inițiativă din Măureni ar fost următoarele:

Cum ați caracteriza colaborarea dintre Primărie și Consiliul Local? Dar cea dintre Consiliul Local Măureni și Consiliul Județean Caraș-Severin?

Cu ce ocazie ați luat contact cu vreun angajat al Agenției de Dezvoltare 5-Vest? Cunoașteți Planul de Dezvoltare Regională pentru Regiunea 5-Vest?

Care considerați că sunt avantajele pe care le-ar putea avea un investitor care vine la dumneavoastră în comună? Dar dezavantajele?

Ați elaborat vreodată vreun proiect pe care să îl depuneți spre finanțare la vreo instituție finanțatoare? Dacă da: Care a fost tema proiectului și la cine ați depus proiectul?

Care sunt investițiile pentru care ați avea nevoie de finanțare?

Ce și-ar dori cel mai mult acum locuitorii comunei Măureni?

Vă rog să îmi spuneți cum vedeți dumneavoastră comuna Măureni peste 5 ani? (din orice punct de vedere).

Discuțiile avute cu primarul, viceprimarul și secretarul comunei Măureni au relevat câteva aspecte interesante legate de temele propuse spre discuție.

Pe lângă cele enumerate mai sus, autoritățile locale au primit semnale de la locuitorii comunei despre dorințele lor. Astfel, iluminatul public, introducerea apei curente, televiziunii prin cablu, telefoniei digitale sunt câteva dintre obiectivele pe care le vor avea în vedere în viitorul apropiat autoritățile locale.

Autoritățile locale sunt optimiste în ceea ce privește viitorul comunei, punându-și multe speranțe în sprijinul pe care Uniunea Europeană îl va oferi României prin intermediul Programului SAPARD. De asemenea, în ultimul timp, au apărut o serie de investitori care s-au arătat foarte interesați să investească în dezvoltarea unor afaceri în comună.

Responsabilități ale administrației publice locale:

- identificarea de resurse și parteneri pentru dezvoltarea locală
- responsabilitatea definirii strategiilor de dezvoltare locală
- responsabilitatea inițierii unor programe de dezvoltare locală și corelarea lor cu programe și strategii de dezvoltare în plan național sau regional.

V. Analiza SWOT a comunei Măureni

	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	PERICOLE
Resurse umane	-Forță de muncă ieftină Forță de muncă înalt calificată în construcții și industrie -Creșterea natalității -Costuri de calificare reduse în domeniul meșteșugurilor	-Emigrarea forței de muncă cu înaltă calificare -Îmbătrânire accentuată în satul aparținătoare comunei -Subutilizarea forței de muncă calificată superior -Lipsa programelor de acompaniere socială pentru șomerii -Lipsa centre de orientare profesională	Legislație: - înființarea Agenției naționale de ocupare și formare profesională; -Legea asigurărilor de sănătate ; -creșterea nivelului de calificare prin participarea în programe regionale, naționale și internaționale; -Modificarea mentalității persoanelor disponibilizate,	- Pe termen mediu și lung vom asista la scăderea nivelului de calificare profesională a tinerilor; - menținerea tendințelor migraționiste către centrele urbane, accentuarea proceselor de îmbătrânire în rural; -ineficiența/lipsa programelor de calificare/recalificare profesională

	<p>Număr mare de tineri cu liceul terminat și cu studii superioare</p> <ul style="list-style-type: none"> -Diversitate mare a structurii etnice a populației -Fenomen demografic pozitiv 		<p>în sensul unei atitudini active pe piața muncii, de căutare a unui loc de muncă și de reconversie profesională</p>	<p>destinate persoanelor din comună</p>
Infrastructura fizică	<ul style="list-style-type: none"> -Acoperirea teritorială bună a rețelei de distribuție cu energie electrică -centrată digitală de telefonie pentru satul Măureni -Există sistem de TV-cablu în comună -Există o acoperire foarte bună cu telefonie mobilă -Rețea de comunicație foarte bună -Acces cale ferată 	<ul style="list-style-type: none"> -Lipsa unui transport public interurban de calitate -Lipsa unor rețele de alimentare cu apă potabilă în comună -datorită bugetului redus APL are posibilități limitate de implicare în dezvoltarea infrastructurală -Nu există personal angajat în primărie pentru elaborare de strategii și proiecte și pentru derularea cererilor de finanțare din surse extrabugetare -Procentul foarte mare a părții proprii la finanțări 	<ul style="list-style-type: none"> -aparitia fondurilor pentru dezvoltarea infrastructurii (ISPA, SAPARD); -îmbunătățirea strategiilor agenților de dezvoltare locală în vederea obținerii surselor de finanțare pentru modernizarea infrastructurii -Existența unor programe de dezvoltare a infrastructurii la nivel județean -legislație adecvată 	<ul style="list-style-type: none"> -Grad scăzut de dotare a localităților cu rețele tehnico-edilitare

		extrabugetare elimină posibilitatea accesării acestora Numai în jur de 20 % din buget rămân pentru dezvoltare Inexistența rețelei de distribuție stradală de apă potabilă în comună		
Mediu Mediu	-Calitatea factorilor de mediu bună -cadrului natural relativ variat -inexistența în imediate apropiere a unor surse de poluare de origine industrială -existența serviciului de salubritate de colectare și transportare bisăptămânală a gunoaielor menajere -conștientizarea acestor categorii	-Inexistența unei rețele de canalizare și de , tratare si epurare a apei reziduale -Existența a foarte multe puțuri cu apă reziduală în gospodării -Lipsa tehnologiilor de colectare prin sortare și de reciclare a deșeurilor -Lipsa spațiilor amenajate pentru gunoaie menajere -Zone cu risc de alunecări de teren în unele din satele comunei	-Gospodărirea eficientă a cadrului natural (sol, subsol) ar duce la protejarea mediului -legislație: adoptarea și implementarea legislației privind zonele protejate ; Aderarea României la unele convenții internaționale în domeniu. -produse agricole ecologice	- Lipsa programelor și resurselor ce vizează protecția mediului, poate conduce pe termen mediu la scăderea/înrautățirea calității factorilor de mediu -Lipsa unor instalații și sisteme de prevenire a poluării și calamităților naturale

	de probleme de către factorii de răspundere locali			
Dezvoltare locală	<ul style="list-style-type: none"> -Existența unei mari diversități de produse agricole locale -Potențial zootehnic ridicat cu existența a unei suprafețe mari de pășuni -Existența unor resurse agro-silvice -Ponderea mare a activităților agricole - Nivel satisfăcător al asistentei medicale -Existența de teren arabil -Existența unor firme private în domeniul agricol 	<ul style="list-style-type: none"> -Slabă reprezentare a activităților industriale la nivelul comunei -Lipsa lanțului producție – colectare - procesare-distribuție în agricultura -Există un gard de fărâmițare excesivă a terenurilor agricole în satul Șoșdea -Informare insuficientă a populației comunei despre posibilitățile de dezvoltare locală -Utilizarea parțială a terenurilor agricole -Prețuri nerentabile la produse agricole -Practicarea unor tehnologii învechite și nerentabile în agricultură 	<ul style="list-style-type: none"> -Înființarea unor centre de consultantă agricolă și crearea unor IMM în mediul rural -Dezvoltarea infrastructurii fizice în mediul rural ar duce la revigorarea spațiului rural -Dezvoltarea serviciilor sociale ar duce la ridicarea calității vieții 	<ul style="list-style-type: none"> -Lipsa atitudinilor și practicilor de tip asociativ în agricultură -Comercializarea produselor agricole nu se face organizat
Investiții	-Apropierea de un centru financiar-	-Lipsa aproape în totalitate a activităților cu caracter	-Înființarea de noi IMM-uri situație care ar conduce la	-gradul ridicat de izolare în raport cu cercurile de afaceri

	bancar Reșița sau Timișoara -Număr mare IMM-uri în județ -Sprijinul autorităților locale în vederea demarării unor investiții în plan local -potențial ridicat de investiții în zootehnie și agricultură ; -Preț actual scăzut a terenurilor agricole	industrial -Potential economic redus al IMM	dezvoltarea cadrului economic -Cuplarea la rețelele euro-info -existența unor domenii cu potențial de absorbție și modernizare ridicat (zootehnie și agricultură)	-inexistența în cadrul comunei a unor puncte de lucru ale sistemului financiar-bancar -lipsa unor IMM-uri care să inițieze proiecte de investiții în zonă;
--	---	--	---	---

VI. Planul strategic de dezvoltare

VI. 1. Obiective strategice de dezvoltare

Această strategie stabilește obiectivele a căror implementare creează cadrul dezvoltării viabile comunităților micro-regiunii în vederea creșterii nivelului de viață a locuitorilor acestor comunități. Principalele scopuri ale strategiei sunt următoarele:

- inițierea dezvoltării infrastructurale și comunicaționale;
- întărirea spiritului competitiv al firmelor locale;
- întărirea spiritului întreprinzător al populației în domeniul serviciilor de interes local;
- dezvoltarea sistemului de instituții democratice pentru a ajuta stabilitatea populației în localitățile comunei;

- întărirea potențialului economic al populației prin creșterea competitivității de piață a firmelor locale, prin creșterea gradului de preocupare și prin apariția surselor alternative de venit
- dezvoltarea comunei în conformitate cu cerințele și modelele de succes vest europene;
- pregătirea resurselor umane din micro-regiune, a competitivității acesteia, sporirea gradului de inovație a acesteia și a capacității de reînnoire.

Metodologia elaborării strategiei

Pentru elaborarea prezentei strategii au fost derulate următoarele tipuri de activități:

Evaluarea potențialului – economic, de resurse umane etc., de care dispune comuna;

Inventarul opiniilor unor responsabili din administrația publică locală vizavi de dezvoltarea comunitară (probleme, posibile direcții de soluționare);

Elaborarea planului strategic de dezvoltare a comunei.

Pentru implementarea prezentului plan strategic sunt responsabili următorii actori sociali:

- autoritățile publice locale (poziția de agent principal al dezvoltării locale implică responsabilități sporite în ceea ce privește elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare);

- comunitățile care intră în componența comunei;

- sectorul profit și organizațiile non – profit.

Resursele necesare care realizării obiectivelor strategiei:

- resurse financiare

- resurse umane

- resurse organizaționale

- resurse naturale.

Din analiza efectuată în capitolele precedente s-au identificat trei domenii strategice ce pot determina pe termen mediu și lung dezvoltarea comunei Măureni. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și la nivelul obiectivelor operaționale.

Rolul infrastructurii în procesele de dezvoltare locală

Existența și dezvoltarea continuă a unor elemente de infrastructură este o cerință de bază, o garanție a stabilității populației din comună. În cazul comunei Măureni se impun lucrări de infrastructură de bază care să asigure pentru locuitorii din zonă condiții de viață apropiate de condițiile existente în mediul urban din România. În această ordine de idei putem aminti printre lucrările de infrastructură necesare:

- introducerea rețelei de transport a gazelor naturale;

- iluminatul public;
- rețele de alimentare cu apă potabilă și a rețelei de canalizare;
- dezvoltarea infrastructurii rutiere.

Dezvoltarea infrastructurii trebuie să fie unul din obiectivele permanente pe agenda Administrației Publice Locale. Dacă primele trei obiective privesc mai ales îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor din localități, accesul rapid la magistralele rutiere naționale și internaționale poate constitui unul din factorii de atracție pentru turiști sau investitori la nivelul comunei. De asemenea, este important ca pe lângă infrastructura rutieră să existe și o rețea de transport local funcțională care să faciliteze transportul către zonele urbane din apropiere .

Rolul economic al agriculturii și calitatea acestuia de susținere a populației

Conform acestei orientări agricultura și zootehnia apare în economia comunei ca o ramură ce poate deveni în scurt timp una competitivă, fiind sectorul economic care acordă unei mari părți din populație condiții de muncă și viață și față de care sunt legate mai multe sectoare ale vieții economice (comerț, servicii, turism și industria de prelucrare). Poziția, rolul economic, capacitatea de producție a acestuia au nu numai o conotație economică ci și una socială – de aceea inițierea și formarea unor programe de dezvoltare cu caracter economic trebuie să fie o parte importantă a programului operativ de dezvoltare.

Dezvoltarea resurselor umane

Conform acestei orientări condiția de bază a dezvoltării sociale și economice durabile este reprezentată de oameni cu o bună pregătire profesională care cunosc și își asumă valorile personale și ale comunității în care trăiesc, își organizează viața în conformitate cu aceste coordonate. Acest lucru are o importanță deosebită odată cu posibila integrare a României în Uniunea Europeană și cu dezvoltarea economiei mondiale, cu tendințele de globalizare, tendințe ce au o deosebită importanță într-un spațiu rural unde lipsesc chiar și dotările infrastructurale de bază. Este foarte important ca în aceste localități să putem impulsiona crearea unei comune funcționale, care să faciliteze schimbul de informații între actorii implicați.

Calitatea mediului comunitar și natural, dezvoltarea socială și economică continuă, ecologică

Conform acestui considerent administrarea unitară a concepției asupra mediului înconjurător și asupra economiei la nivelul comunei trebuie să se facă cu respectarea și ocrotirea valorilor mediului înconjurător. O asemenea abordare a problemei ar îmbunătăți atât calitatea mediului dar și a condițiilor de viață asigurând condiții mai bune pentru dezvoltarea economică

VI. 2. Obiective operaționale.

Elaborarea programului operativ de dezvoltare locală a fost gândit ca un sistem coerent privind dezvoltarea regiunii. În alegerea subprogramelor cel mai important considerent a fost inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente. Condiția de

bază pentru dezvoltarea locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Acest lucru ajută la păstrarea caracteristicilor de viață ale locuitorilor din comuna Măureni.

Subprograme și proiecte de dezvoltare

Infrastructura socială și comunitară.

În urma analizelor efectuate putem propune următoarele programe de infrastructură în comuna Măureni:

- amenajarea rețelelor de transport gaze naturale;
- iluminat public;
- amenajarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă/canalizare;
- îmbunătățirea rețelei de transport rutier.

Resurse umane

Perfecționarea resurselor umane reprezintă principalul atu în realizarea inițiativelor de dezvoltare locală și comunitară.

Planul strategic de dezvoltare propune două tipuri de măsuri:

- măsuri pe termen de scurt;
- măsuri pe termen mediu și lung.

Pe termen scurt, pentru facilitarea realizării măcar parțiale a obiectivelor propuse una din soluțiile aflate la îndemâna primăriei și consiliului local din comună ar fi susținerea prin efort comun, parțial sau integral a unui facilitator comunitar care să asigure optimizarea fluxului de informații privind posibilitățile de finanțare. În același timp această persoană ar sprijini și elaborarea de proiecte pe diferite domenii în urma solicitărilor care să vină din partea comunităților locale.

De asemenea, rolul facilitatorului comunitar ar fi acela de a stabili legături cu instituții existente la nivel județean sau regional: Camera de Comerț și Industrie, Agenția Județeană pentru Muncă și Protecție Socială, Agenția de Dezvoltare Regională, Direcția pentru Tineret și Sport etc. Prin intermediul acestor instituții de stat sau a unor organizații non-guvernamentale, comunitățile locale vor reuși să acceseze mult mai rapid informații privind programe și proiecte de perfecționare profesională sau creșterea nivelului de informare pentru anumite categorii profesionale în vederea unei mai bune adaptări la cerințele economiei de piață.

Pe termen mediu și lung, este necesar ca administrațiile locale să susțină calificarea forței de muncă în următoarele domenii: agricultură, turism și servicii. La nivel local primăria și consiliul local trebuie să inițieze formarea unor clase post-gimnaziale în domenii de interes local. Profilul acestor clase ar trebui să formeze absolvenții ciclului gimnazial în meserii tradiționale (agricultură, meșteșuguri, zootehnie, etc.). De asemenea, aceste școli ar putea funcționa ca centre de profil în meseriile menționate.

De aceea propunem următoarele programe pentru componenta de resurse umane:

- implementarea postului de facilitatori comunitari,

- organizarea unor clase gimnaziale sau de ucenici cu următoarele profile: agricol, servicii turistice, etc.
- participarea funcționarilor la programe de perfecționare continuă;
- încurajarea implicării ONG-urilor locale în organizarea de programe pentru educația adulților.

Agricultura

Potențialul agricol de care dispune comuna reprezintă unul din punctele tari spre care trebuie să se orienteze atenția agenților de dezvoltare locali. Majoritatea populației comunei își are principala sursă de venit din agricultură, aproape fiecare membru al comunității are o oarecare legătură cu activitățile agricole. În momentul de față economia comunei este monocoloră bazată în cea mai mare parte pe activitățile agricole. Fărămițarea excesivă a proprietății agricole determină un nivel scăzut al productivității a activităților din agricultură.

Această structură a proprietății ar trebui schimbată pe termen mediu prin constituirea unor ferme agro-zootehnice care să valorifice potențialul natural și al resurselor umane existent la nivelul comunei. Se recomandă totodată organizarea agricultorilor în asociații cu scopul de a valorifica mai bine potențialul uman și produsele agricole din această zonă.

Factorii importanți care susțin dezvoltarea acestui sector:

- stabilirea în termen scurt a drepturilor de proprietate asupra pământului, lucru care presupune desigur eforturi susținute din partea autorităților locale;
- susținerea sau inițierea unor inițiative de asociere în ceea ce privește activitățile agricole, deoarece existența asociațiilor agricole permite accesarea mult mai ușor a finanțărilor din fondurile de pre-aderare (ISPA, PHARE, SAPARD).
- existența unui sistem de creditare flexibil.

Având în vedere cele enunțate mai sus propunem următoarele linii de dezvoltare pentru comuna Măureni în domeniul agricol:

- susținerea concentrărilor de teren prin vânzare-cumpărare sau prin asocieri;
- specializarea și echiparea a fermelor agricole cu echipaje/utilaje moderne;
- marketingul produselor agricole.

Turism

În domeniul turismului comuna dispune de un slab potențial natural, istoric și cultural încă insuficient valorificat. Tradițiile, modul de viață al locuitorilor pot fi puncte de atracție pentru turiști atrași de mediul rural.

Pe lângă tradițiile și modul de viață al locuitorilor un alt punct de atracție ar putea fi reprezentat pentru turiști de vestigiile istorice. În condițiile existenței atracțiilor turistice enumerate mai sus în cel mai propice mod de valorificare acestora ar putea fi agro-turismul. Pentru a demara acest tip de inițiative, la nivel local trebuie parcurse următoarele etape:

- contactarea autorității naționale din turism, în vederea acreditării și includerii în circuitul agro-turistic a gospodăriilor care corespund standardelor de acreditare;

- pregătirea corespunzătoare pentru acest tip de activitate a gospodăriilor;
- pregătirea și elaborarea unor materiale care să facă cunoscute locuri și evenimente relevante din punct de vedere al activităților turistice;
- cooperare cu agenții sau instituții care promovează agro-turismul sau bio-turismul.

Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii

Asistență permanentă pentru firmele din zonă. În acest sens APL va facilita contacte, consultanță și informații în legătură cu organizațiile finanțatoare, finanțări rambursabile și nerambursabile, sistemul bancar. Se impune ca APL să-și stabilească o listă a contactelor prioritare cu autoritățile județene și centrale, organizații non-guvernamentale care pot contribui la schimbul de idei, parteneriate și finanțări.

Dat fiind situația slabă a sectorului privat mic și mijlociu, principalul agent care să mobilizeze aceste eforturi rămân autoritățile publice locale.

În acest domeniu propunem următoarele programe:

- sprijinirea dezvoltării firmelor deja existente
- atragera unor firme de construcții în zonă
- dezvoltarea în continuare a telecentrului care să faciliteze comunicarea, schimburile cu alte comunități, marketingul produselor agricole, etc.

Responsabilitatea realizării obiectivelor strategice:

Primăria și consiliul local al comunei Măureni.

Partenerii ai administrației locale (ONG-uri, agenții și instituții ale statului etc)

VII. Programe și proiecte de dezvoltare

Programele și proiectele sunt grupate din punctul de vedere al timpului de implementare în trei etape:

- pe termen scurt (2 - 3 de ani)
- pe termen mediu (4 - 8 de ani)
- pe termen lung (25 de ani)

Programele și proiectele de dezvoltare în această strategie au fost așezate în ordinea priorităților evidențiate de administrația publică locală și în funcție de realitățile observate.

Domeniu	Programe propuse	Proiecte propuse	Perioada de implementare
1. Infra - structură	1.1. Introducerea rețelei de transport a gazelor naturale	1.1.1. Construcția magistralei principale,	Mediu
		1.1.2. Branșarea gospodăriilor individuale la rețeaua de gaz	Mediu
	1.2. Introducerea rețelei de alimentare cu apă potabilă,	1.2.1. Construcția unui bazin de captare a apei	Scurt
		1.2.2. Construcția rețelei de transport a apei potabile	Scurt
	1.3. Introducerea sistemului de canalizare	1.3.1. Construcția rețelei de canalizare,	Scurt
		1.3.2. Crearea unei stații de epurare a apei uzate.	Scurt
	1.4. Iluminat public	1.4.1. Modernizarea și îmbunătățirea sistemului de iluminat public.	Mediu
	1.5. Îmbunătățirea rețelei de transport rutier.	1.5.1. Refacerea străzilor	Mediu
		1.5.2. Refacerea drumurilor naționale de pe raza comunei	Mediu
	2. Turism	2.1. Crearea unor condiții optime pentru practicarea turismului în comună,	2.1.1. Construcția unor pensiuni agro-turistice care să aibă capacitatea de a caza grupuri de turiști
2.1.2. Acreditarea unor case în sistemul agroturistic			Mediu
2.1.3. Amenajarea unor zone de agrement în apropierea zonelor cu potențial natural ridicat			Mediu
2.2. Amenajarea posibilelor atracții turistice,		2.2.1. Restaurarea bisericilor vechi din comună	Lung
		2.2.3. Inițierea construirii unor monumente artistice	Lung
2.3. Promovarea activităților de tip turistic din comună	2.3.1 Promovarea ofertei turistice a localității în țară și în străinătate	Scurt	

		2.3.2 Organizarea unor evenimente culturale în cadrul comunei cu ocazia unor sărbători locale: de exemplu organizarea unei tabere pentru studenții de la etnologie și folclor sau a unei tabere de pictură-sculptură etc	Scurt
		2.3.3 Creșterea gradului de interes din partea locuitorilor comunei pentru organizarea activităților de tip turistic	Mediu
3. Comerț și servicii	3.1. Sprijinirea populației în activitățile de comerț cu produse artisanale	3.1.1. Consultanță de specialitate privind înființarea unor asemenea societăți comerciale/asociații de producători	Lung
		3.1.2. Identificarea unor posibile piețe de desfacere pentru produsele locale	Mediu
	3.2. Sprijinirea activităților comerciale prin manifestări organizate de tip târguri	3.2.1. Organizarea unor târguri specializate pe diferite tipuri de produse	Mediu
		3.2.2. Promovarea turistică a evenimentelor culturale	Lung
	3.3. Organizarea unui centru de resurse pentru activitățile turistice	3.3.1. Organizarea unui centru de resurse pentru activitățile turistice,	Lung
	3.4. Îmbunătățirea serviciilor de salubritate pentru comună	3.4.1. Organizarea la standarde ridicate a serviciului de salubritate	Mediu
4. Resurse umane	4.1. Implementarea funcției de facilitator comunitar	4.1.1. Implementarea funcției de facilitator comunitar	Scurt

	4.2. Organizarea unor clase gimnaziale sau de ucenici în specializările ale căror domenii pot fi dezvoltate în comună	4.2.1. Organizarea unor clase gimnaziale sau de ucenici în specializările ale căror domenii pot fi dezvoltate în comună	Scurt
	4.3 Creșterea performanțelor profesionale ale funcționarilor din administrația publică locală	4.2.1. Participarea funcționarilor la cursuri de formare profesională continuă în cadrul centrelor de perfecționare pentru APL sau în cadrul unor ONG-uri	Scurt
5. Agricultură	5.1. Sprijinirea asocierilor și a concentrărilor de teren	5.1.1. Inițierea unor asociații de producători	Mediu
		5.1.2. Activități conștientizarea oamenilor privind necesitatea concentrărilor de teren	Mediu
	5.2. Dezvoltarea sectorului zootehnic	5.2.1. Creșterea animalelor, îmbunătățirea raselor de animale	Mediu
		5.2.2. Dezvoltarea activităților de prelucrare a produselor provenite din zootehnie	Lung
		5.2.3. Promovarea produselor zootehnice	Lung
	5.3. Dezvoltarea sectorului pomicol	5.3.1. Inițierea unor ferme de profil	Lung
		5.3.2. Dezvoltarea activităților de prelucrare a produselor provenite din pomicultură	Lung
5.3.3. Promovarea produselor zootehnice		Lung	
6. Cultura, culte, sport	6.1. Sprijinirea populației pentru construirea de noi lăcașuri de cult	6.1.1. Construirea unei biserici ortodoxe	Lung
		6.1.2. Construirea unei biserici penticostale	Lung
	6.2. Dezvoltarea culturii	6.2.1. Realizarea de simpozioane, manifestări culturale, etc.	Mediu
		6.2.2. Realizarea unui centru internet	Mediu
		6.2.3. Realizarea unei biblioteci publice moderne	Mediu
	6.3. Dezvoltarea sportului	6.3.1. Realizarea unui teren de fotbal modern	Mediu

		6.3.2. Realizarea unei săli de sport	Mediu
		6.3.3. Realizarea unui teren de handbal	Mediu
		6.3.4. Atragerea tineretului în sport	Scurt

Aceste programe/proiecte identificate pentru dezvoltarea localității pot fi finanțate din următoarele surse accesibile pe termen mediu:

- bugetul local și central,
- fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene: prin programele PHARE, SAPARD și ISPA,
- alți finanțatori interni sau externi,
- împrumuturi de la organisme financiare interne și externe.

**Primar,
Traian Pușcaș**

**Președinte de ședință,
Radics Corina**

**Contrasemnează
Secretarul comunei ,
Gheorghe Ilie**